

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

16–20. mart 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Mart 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 20. 3. 2020.	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	2.304,92	-14,98%	-18,39%
Dow Jones Industrial	SAD	19.173,98	-17,30%	-25,53%
NASDAQ	SAD	6.879,52	-12,64%	-10,99%
Dax 30	Nemačka	8.928,95	-3,28%	-23,05%
CAC 40	Francuska	4.048,80	-1,69%	-24,78%
FTSE 100	Velika Britanija	5.190,78	-3,27%	-28,81%
NIKKEI 225	Japan	16.552,83	-5,04%	-23,40%
Shanghai Composite	Kina	2.745,62	-4,91%	-11,16%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,69%	19,9	-16,2
	10y	-0,33%	22,2	-41,0
Francuska	2y	-0,49%	15,3	-2,0
	10y	0,11%	9,5	-35,1
Španija	2y	-0,16%	16,4	17,2
	10y	0,73%	11,2	-43,2
Italija	2y	0,52%	-26,1	31,5
	10y	1,63%	-15,5	-89,6
UK	2y	0,13%	-16,0	-60,9
	10y	0,56%	14,9	-59,5
SAD	2y	0,32%	-17,9	-208,1
	10y	0,85%	-11,6	-167,8
Kanada	2y	0,55%	1,4	-105,3
	10y	0,87%	1,8	-80,1
Japan	2y	-0,19%	2,5	-2,2
	10y	0,06%	4,4	10,5

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena EUR u %		Kurs		Promena USD u %	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,0667	-3,74%	-6,08%	USD/EUR	0,9375	3,88%	6,47%
EUR/GBP	0,9174	2,23%	6,43%	USD/GBP	0,8599	6,19%	13,29%
EUR/CHF	1,0536	-0,28%	-6,99%	USD/CHF	0,9877	3,59%	-0,98%
EUR/JPY	118,36	-0,79%	-6,56%	USD/JPY	110,95	3,06%	-0,50%
EUR/CAD	1,5324	-0,50%	1,30%	USD/CAD	1,4368	3,37%	7,87%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
				USD			GBP			CHF		
	Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.		Nivo u %	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,54%	1,7	/	0,04%	-106,0	-240,0	0,07%	-13,9	-63,4	-0,70%	1,3	3,0
1M	-0,45%	3,0	-8,3	0,93%	12,8	-155,7	0,24%	-4,5	-49,4	-0,81%	4,0	-2,4
3M	-0,37%	5,7	-6,2	1,20%	36,1	-139,7	0,54%	3,1	-30,2	-0,70%	9,3	1,0
6M	-0,31%	8,4	-8,4	0,99%	17,3	-168,3	0,67%	6,3	-28,9	-0,64%	10,4	1,0
12M	-0,19%	10,1	-7,8	0,93%	11,2	-186,1	0,80%	8,2	-29,8	-0,52%	11,9	-1,7

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci, a ESTR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.
Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12. 9. 2019.	30. 4. 2020.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15. 3. 2020.	29. 4. 2020.	0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19. 3. 2020.	26. 3. 2020.	0,10
Banka Kanade	0,75	-0,50	13. 3. 2020.	15. 4. 2020.	0,25
Narodna banka Švajcarske	-0,75	-0,50	15. 1. 2015.	18. 6. 2020.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 3,74% prema dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0653 do 1,1237 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0667 do 1,1159 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Dolar je tokom nedelje nastavio da jača usled i dalje velike tražnje, uprkos brojnim merama centralnih banaka za povećanje likvidnosti finansijskog sistema.

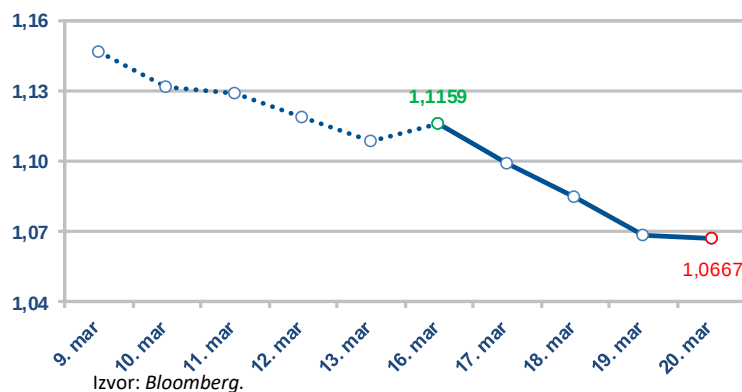
Početak nedelje obeležila je vest da je FED iznenada, na vanrednom sastanku u nedelju, 15. marta, smanjio referentnu stopu za čak 100 b.p. (na raspon 0,00–0,25%) i najavio da će početi s novim programom kvantitativnog popuštanja (QE) od najmanje 700 mlrd dolara. Nakon ove odluke, dolar je u ponedeljak gubio na vrednosti u uslovima velikog prodajnog pritiska i naglog pada prinosa na američke državne obveznice, pa je na kraju tog dana vrednost kursa EUR/USD iznosila 1,1159, što je i maksimalna vrednost na kraju dana za izveštajni period. Od narednog dana do kraja nedelje dolar je konstantno jačao, jer su investitori u panici nastavili da traže sigurnost u najlikvidnijoj i glavnoj rezervnoj svetskoj valuti. Uprkos snažnim merama koje su preduzeli FED, Kongres i Vlada SAD kako bi umirili tržište i zaštitili ekonomiju od uticaja pandemije, neizvesnost i strah na tržištu toliki su da investitori prodaju aktivu, uključujući i pozicije u takođe tradicionalnim *safe haven* utočištima – državnim HoV, zlatu i dolarima. Vrednosti najvažnijih indeksa akcija u SAD nastavljaju da beleže pad, nezabeležen još od 2008. godine i perioda svetske finansijske krize.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 3,74%

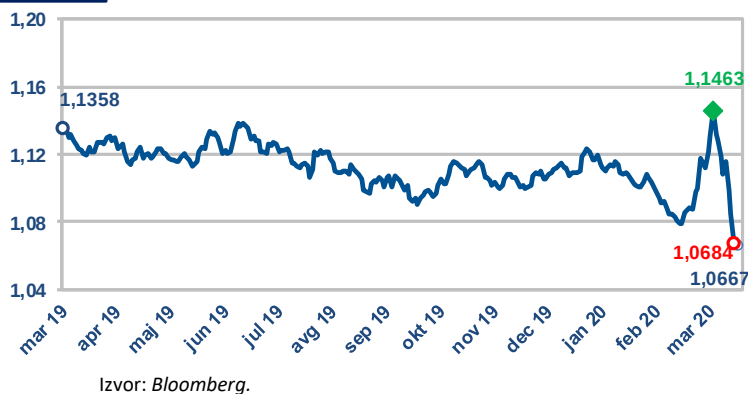
S druge strane, na vrednost evra negativno su uticali i objavljeni ekonomski pokazatelji tokom nedelje. ZEW indeks očekivanja u zoni evra smanjen je za 59,9 poena, na –49,5, što je najniža vrednost od 2008. godine i najveće smanjenje indeksa otkako se on meri. Pad takođe beleži i ZEW indeks procene trenutne situacije (sa –10,3 na –48,5). IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj, preliminarni za mart, takođe beleži najveći mesečni pad otkako se meri (na najniži nivo od avgusta 2009). Istovremeno, komponenta indeksa koja se odnosi na poslovna očekivanja ukazuje na recesiju u Nemačkoj.

Nakon što je ECB na vanrednom sastanku 18. marta donela odluku o novom programu kupovine obveznica, *Pandemic Emergency Purchase Program (PEPP)* u iznosu od 750 mlrd evra, evro je u jednom trenutku ponovo dobio na vrednosti, ali je to bilo kratkog daha, jer se globalna tražnja za dolarom nije smanjivala, pa se vrednost valutnog para EUR/USD na kraju nedelje spustila na najniži nivo za poslednje tri godine.

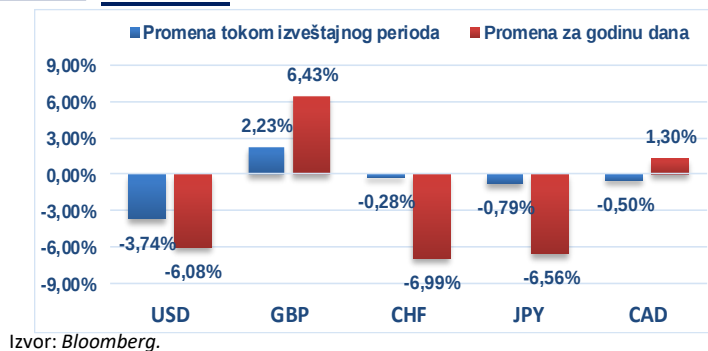
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Kako bi pokrio izuzetno povećanu tražnju za dolarima, FED je bio prinuđen na dodatne mere, pa je doneta odluka da, pored do sada postojećih swap linija (u kojima uzima druge valute u zamenu za dolar) s centralnim bankama najvažnijih zemalja uvede i swap linije s centralnim bankama još devet zemalja u ukupnoj vrednosti od 450 mlrd dolara.

Kurs EUR/USD je ovu nedelju završio na nivou od 1,0667 dolara za evro, što je najniža vrednost na zatvaranju za čitav izveštajni period.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda, prinosi državnih obveznica SAD ponovo su zabeležili snažan pad duž cele krive. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 18 b.p. (na 0,32%), dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za oko 12 b.p. (na 0,85%). Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše je uticala dalja eskalacija situacije oko virusa korona (odnosno dalji ubrzan rast broja zaraženih osoba u SAD i u svetu), koja je izazvala poremećaje na finansijskim tržištima i dalji pad vrednosti najvažnijih indeksa akcija u SAD.

FED je, nakon značajnih mera preduzetih ranije tokom meseca, u toku prethodne nedelje dodatno intervenisao, kako bi obezbedio dodatnu likvidnost učesnicima na tržištu. Najavio je uspostavljanje *Primary Dealer Credit Facility*, koji bi omogućio primarnim dilerima da podrže nesmetano funkcionisanje tržišta i olakšaju dostupnost kredita preduzećima i domaćinstvima prekoćnim finansiranjem i finansiranjem na rokove dospeća do 90 dana, što će biti dostupno od 20. marta u narednih šest meseci, uz mogućnost produženja. Takođe, FED je objavio pokretanje novog programa pomoći (investicionim) fondovima tržišta novca – *Money Market Mutual Fund Liquidity Facility*, usled poremećaja na tržištu novca, kao obnavljanje kupovine kratkoročnog korporativnog duga direktno od izdavalaca radi odmrzavanja ovog tržišta, dok je FED iz Njujorka objavio povećanje obima prekoćnih repo operacija sa 175 na 500 mlrd dolara.

U Kongresu je usvojen predlog zakona kojim su omogućena plaćena odsustva zaposlenima u trajanju od dve nedelje u slučaju bolesti, povećano finansiranje za programe pomoći u hrani za određene kategorije stanovništva i besplatno testiranje na virus. Kongres već radi na trećem zakonu koji bi trebalo da pruži pomoć stanovništvu i preduzećima koji trpe posledice epidemije u iznosu od oko 1,8 hiljada mlrd (očekuje se da bude usvojen u narednoj nedelji).

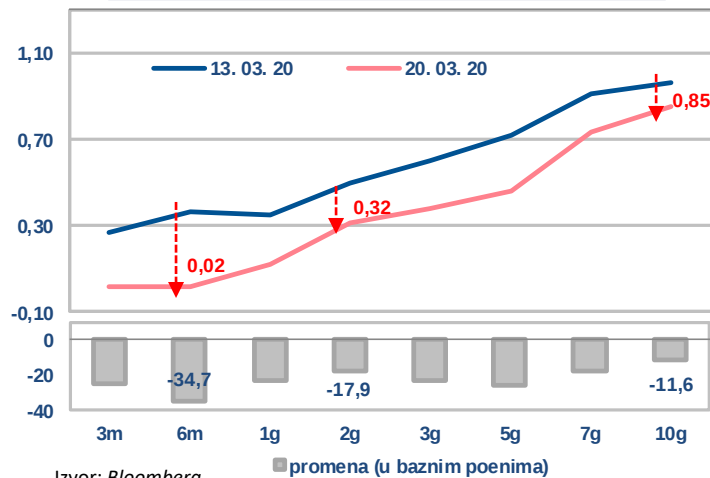
FED tokom nedelje uveo dodatne mere za obezbeđenje likvidnosti i funkcionisanje tržišta novca

Maloprodaja je u februaru smanjena za 0,5% u odnosu na prethodni mesec, što je najveći pad od kraja 2018. godine, nakon rasta od 0,6% u januaru. Maloprodaja bez kategorije automobila i goriva takođe je smanjena, za 0,2%, nakon rasta od 0,7% u prethodnom mesecu. Pad prodaje zabeležen je u devet (od ukupno 13) kategorija, a posebno je bio izražen u diskrecionim kategorijama (kao što su automobili, potrošačka elektronika i aparati, garderoba, restorani i barovi itd.). Pad cena nafte i derivata takođe je uticao na nominalni pad prodaje na pumpama. Podaci ukazuju na znatno usporavanje potrošnje stanovništva u SAD u februaru, usled neizvesnosti oko širenja virusa, a očekuje se da bi u martu ovaj pad mogao biti još više izražen, što je posebno značajno imajući u vidu da je potrošnja stanovništva glavni stub ekonomije SAD i predstavlja oko 2/3 ukupnog BDP-a.

Industrijska proizvodnja u SAD u februaru je povećana za 0,6% u odnosu na prethodni mesec, nakon smanjenja od 0,5% u januaru. Rast proizvodne aktivnosti u SAD u februaru u znatnoj meri je posledica povećanja aktivnosti u komunalnom sektoru (rast od 7,1%) usled povećane proizvodnje električne energije i gasa. Proizvodnja prerađivačkog sektora povećana je za samo 0,1%, najviše usled snažnog rasta proizvodnje automobila i delova (3,5%), dok se kod proizvodnje aviona ponovo beleži pad usled problema u Boingu. Aktivnost u rudarskom sektoru je smanjena za 1,5% u februaru, a u narednim mesecima se može očekivati dalji pad usled oštrog pada cena berzanskih sirovina.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

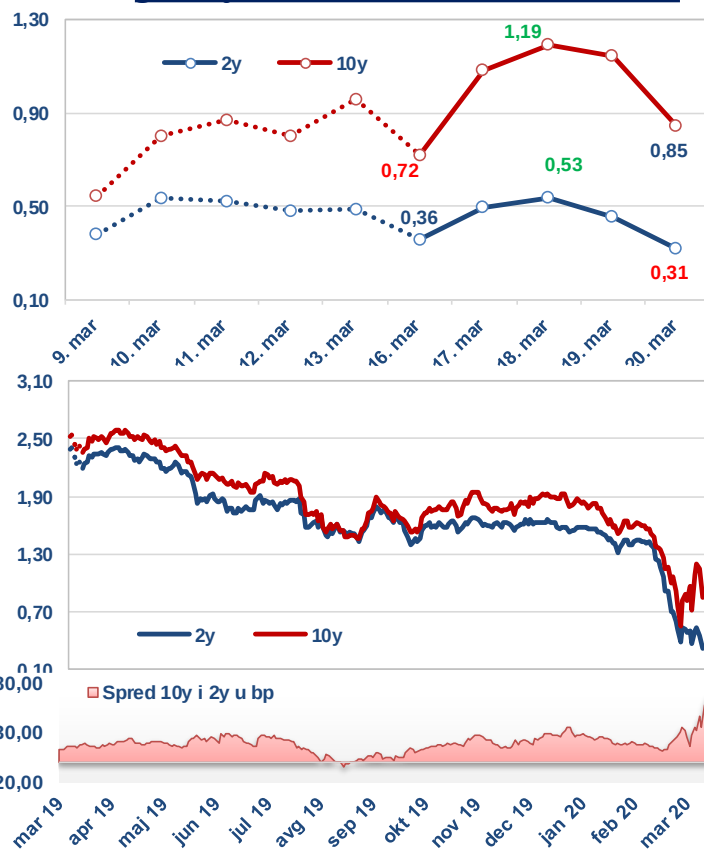
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti FED NY (<i>Empire Manufacturing</i>)	Mart	3,0	-21,5	12,9
Stopa rasta maloprodaje, MoM	Feb.	0,2%	-0,5%	0,6%
Stopa rasta industrijske proizvodnje, MoM	Feb.	0,4%	0,6%	-0,5%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinosi generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica svih ročnosti znatno su povećani. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice tokom nedelje povećan je za oko 20 b.p., na -0,69%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 22 b.p., na -0,33%.

Tokom nedelje prinosi su porasli usled očekivanja tržišnih učesnika da će fiskalni troškovi epidemije biti veoma veliki, kao i da bi mogli da se finansiraju emitovanjem obveznica iz kojih bi stajale sve zemlje zone evra. Krajem nedelje, nakon vanrednog sastanka ECB-a, na kome je doneta odluka o pokretanju novog programa kupovine aktive, kao i druge mere s ciljem da se smiri tržište i smanji panika, prinosi su delimično korigovani.

ECB je na vanrednom sastanku u četvrtak, 18. marta, donela odluku o pokretanju novog programa kupovine obveznica, tzv. *Pandemic Emergency Purchase Program – PEPP*, u iznosu od 750 mlrd evra. Program pokriva sve obveznice javnog i privatnog sektora iz postojećih programa kupovine aktive, a dodatno će biti uključeni i komercijalni zapisi koji zadovoljavaju kriterijume kreditnog rejtinga. Kupovina neće biti uslovljena ključem koji definiše srazmere kupovine po državama i klasama aktive i prvi put će obuhvatiti i grčke obveznice, što predstavlja odstupanje od ranije definisanih pravila. Program će trajati dok ECB ne proceni da je faza krize izazvana virusom završena, a najkraće do kraja 2020. godine.

Na vanrednom sastanku ECB-a donete nove mere, pokrenut novi program kupovine aktive (PEPP)

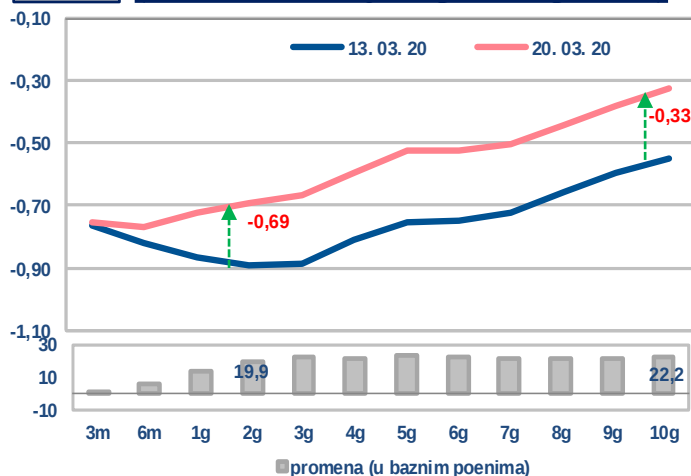
Pored toga, ECB je najavila ublažavanje kriterijuma po pitanju kolaterala kod sprovođenja glavnih operacija refinansiranja, a ubuduće bi trebalo da kao sredstvo obezbeđenja budu prihvaćeni i zajmovi malim i srednjim preduzećima. Tokom nedelje ECB je donela više odluka s ciljem da se olakša poslovanje bankama u zoni evra, čime se bankama oslobađa kapital u vrednosti od 120 mlrd evra, odnosno omogućava pokriće gubitaka ili finansiranje novih kredita, za ukupno 1.800 mlrd evra.

ZEW indeks očekivanja u Nemačkoj u martu smanjen je za 58,2 poena, na -49,5, dok je ZEW indeks očekivanja u zoni evra smanjen za 59,9 poena, na -49,5, što je najveće smanjenje indeksa otkako se on meri, a vrednosti su najniže od 2008. godine. Pad beleži i ZEW indeks procene trenutne situacije, sa -15,7 na -43,1 za Nemačku i sa -10,3 na -48,5 za zonu evra. Predsednik ZEW instituta Vambach ističe da većina učesnika na tržištu očekuje pad BDP-a u zoni evra u prvoj polovini godine.

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj, prema objavljenim preliminarnim podacima, beleži najveći mesečni pad otkako se meri indeks, na najniži nivo od avgusta 2009, sa 96 na 87,7. Globalna ekonomija se suočava s kolapsom izazvanim epidemijom virusa korona i prekidom u poslovanju u najvećem broju zemalja. Prema procenama IFO instituta, očekuje se pad BDP-a od oko 1,5% u 2020. (3 p.p. manje u odnosu na stanje pre epidemije, dok se za T2 očekuje pad od 4,5%), uz rizike da pad bude i veći. Prema procenama, očekuje se manji rast nezaposlenosti do kraja godine, imajući u vidu i određene mere nemačke vlade kojima se smanjuju negativne posledice na tržištu rada. Globalna ekonomija mogla bi da zabeleži rast od svega 0,1%, nakon 2,6% prethodne godine.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.13

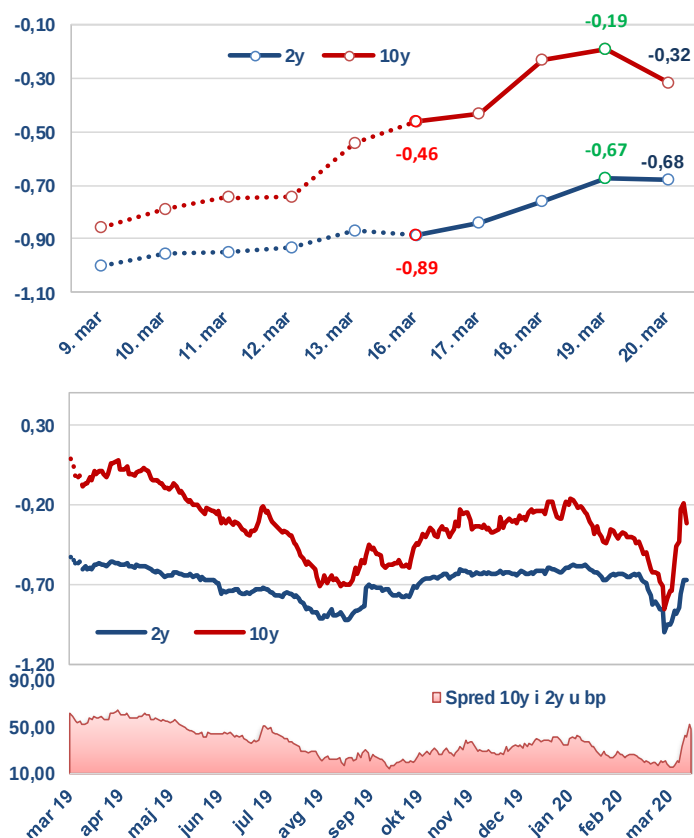
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks očekivanja, Nemačka	Mart	-30,0	-49,5	8,7
Stopa inflacija, zona evra, YoY, konačno	Feb.	1,2%	1,2%	1,2%
IFO indeks poslovne klime, Nemačka, preliminarno	Mart	-	87,7	96,0

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

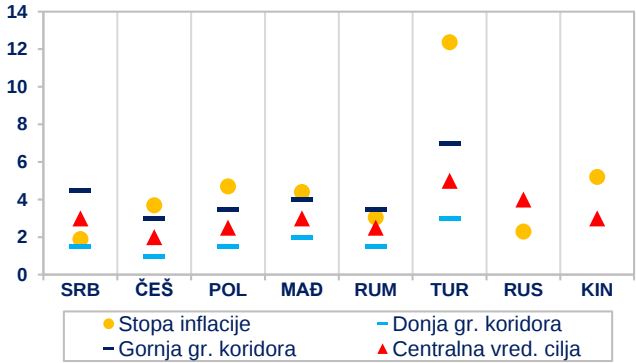
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

Centralne banke	RKS (u %)**	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj T2, %)*
Srbija (NBS)	1,75	-0,50	11. 3. 2020.	9. 4. 2020.	-
Češka (CNB)	1,75	-0,50	16. 3. 2020.	26. 3. 2020.	-
Poljska (NBP)	1,00	-0,50	17. 3. 2020.	8. 4. 2020.	-
Mađarska (MNB)	0,90	-0,15	24. 5. 2016.	24. 3. 2020.	-
Rumunija (NBR)	2,00	-0,50	20. 3. 2020.	3. 4. 2020.	-
Turska (CBRT)	9,75	-1,00	17. 3. 2020.	22. 4. 2020.	-
Rusija (CBR)	6,00	-0,25	7. 2. 2020.	24. 4. 2020.	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	-

Izvor: Bloomberg / * još uvek nisu realizovane ankete za T2.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

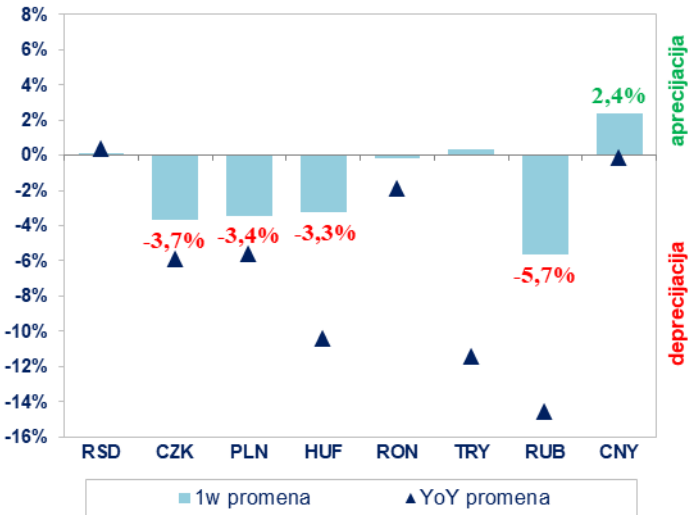
Tokom izveštajnog perioda, čak četiri centralne banke posmatranih zemalja u razvoju održale su vanredne sastanke, na kojima su donele odluke o smanjenju referentnih kamatnih stopa.

- 1) Najpre je 16. marta Centralna banka Češke (CNB) smanjila referentnu stopu za 50 b.p., na nivo od 1,75%. CNB je najavila i promenu sistema sprovođenja repo operacija obezbeđenja likvidnosti – počev od 18. marta operacije se sprovode tri puta nedeljno (ponedeljak, sreda i petak), umesto prethodne nedeljne dinamike.
- 2) Centralna banka Poljske (NBP) je 17. marta smanjila referentnu stopu za 50 b.p., na nivo od 1,00%, pri čemu je smanjila i stopu obavezne rezerve sa 3,5% na 0,5%.
- 3) Centralna banka Turske (CBRT) je 17. marta smanjila referentnu stopu za 100 b.p., na nivo od 9,75%, čime je nivo realne kamatne stope u Turskoj smanjen još dublje u negativnu teritoriju (-2,6%).
- 4) Centralna banka Rumunije (NBR) je 20. marta smanjila referentnu stopu za 50 b.p., na nivo od 2,00%, uz smanjenje koridora osnovnih kamatnih stopa sa ±1,0 p.p. na ±0,5 p.p. (stopa na kreditne olakšice je smanjena za 100 b.p., na nivo od 2,50%, dok je stopa na depozitne olakšice ostala na nepromenjenom nivou od 1,50%). NBR je takođe najavila i pokretanje programa kupovine državnih obveznica Rumunije u domaćoj valuti na sekundarnom tržištu.

Hrvatska narodna banka (HNB) je 16. marta održala strukturnu operaciju obezbeđenja likvidnosti u iznosu od 3,8 mlrd kuna na rok od pet godina po kamatnoj stopi 0,25%. Radi ublažavanja deprecijacijskih pritisaka na kunu, HNB je nastavila da interveniše prodajom deviza, tako da je 16. marta prodala 411,05 mln evra (u martu su sprovedene četiri devizne intervencije, na kojima je bankama ukupno prodato 1.625 mlrd evra). U okviru operacija finog podešavanja, HNB je 18. marta otkupila državne obveznice Republike Hrvatske u iznosu od 4.075 mlrd kuna u nominalnom iznosu.

Vlade pojedinih zemalja u regionu za naredni period najavile su set fiskalnih mera, radi pružanja podrške ekonomijama, u uslovima očekivano negativnih efekata širenja virusa korona. Vlada Poljske je zajedno s NBP već predstavila program mera vredan oko 220 mlrd zlot (oko 9% BDP-a Poljske).

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS)

2.4 Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	2,774	-0,10	-206,20
Češka	1,604	22,20	-35,50
Poljska	1,960	-19,60	-92,40
Mađarska	2,913	15,30	-14,20
Rumunija	5,450	60,10	68,30
Turska	13,070	140,00	-242,00
Rusija	7,765	-3,00	-51,50
Kina	2,674	0,40	-46,80

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene zlata od 2,55%. Cena se kretala u rasponu od 1.472,28 do 1.534,89 dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

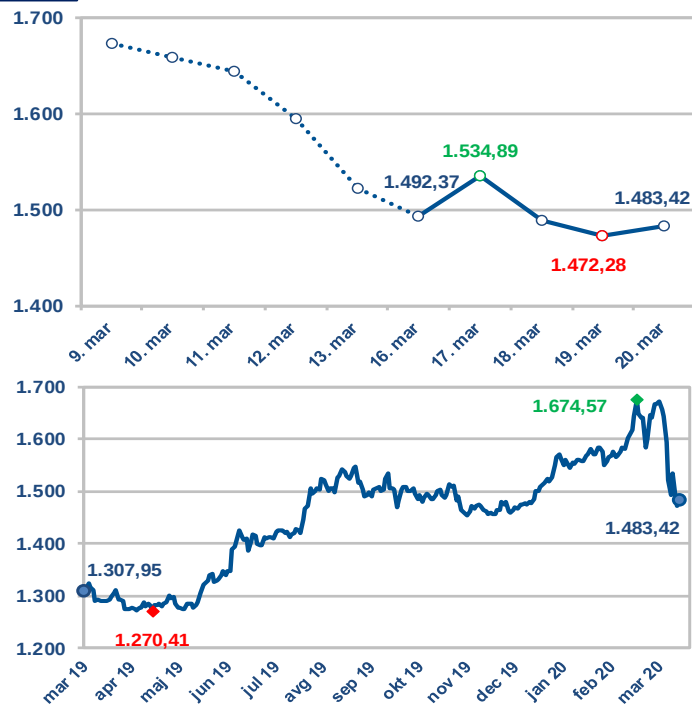
Na rast cene zlata tokom prve polovine nedelje znatno je uticalo saopštenje MMF-a da još 20 zemalja razmatra apliciranje za pomoć. MMF je spreman da mobilise puni kreditni kapacitet od hiljadu mlrd dolara kako bi pomogao zemljama članicama da se izbore s krizom i pozvao na snažne, koordinirane fiskalne stimulacije za ograničavanje štete.

Cena zlata zabeležila pad od 2,55% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.483,42 dolara po unci

Na ponovni pad cene zlata znatno je uticalo smanjeno ulaganje u dragocene metale usled manjka likvidnosti na tržištu novca, što je u određenoj meri promenjeno nakon što su dodatne stimulativne mere SAD i drugih zemalja uspele da smire tržišta pogođena strahom zbog ekonomskog zastoja usled virusa korona. Međunarodna organizacija rada saopštila je da bi „pandemija virusa korona mogla pokrenuti globalnu ekonomsku krizu ukidajući i do 25 miliona radnih mesta širom sveta ako vlade ne deluju brzo da bi zaštitile radnike. Međutim, ako se pogleda međunarodno koordinirani odgovor, kao što se to dogodilo tokom globalne finansijske krize 2008/2009, tada bi uticaj na globalnu nezaposlenost mogao biti znatno manji.”

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa **brent** od 23,34%, koja se kretala u rasponu od 24,56 do 27,93 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

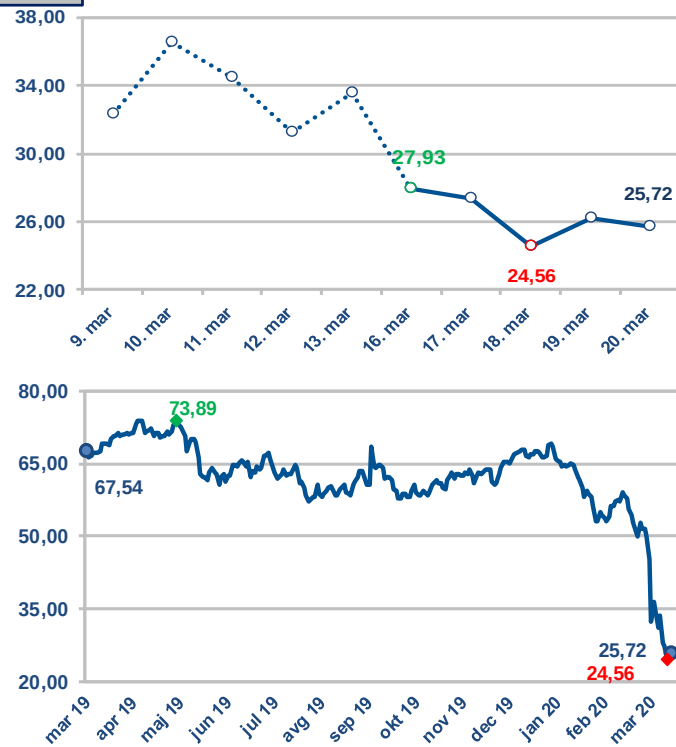
Do polovine izveštajnog perioda beleži se dalji pad cene nafte, što predstavlja nastavak trenda iz prethodnog perioda. Na pad cene znatno je uticao dodatni pad tražnje usled uvedenih ograničenja na globalnom nivou radi sprečavanja širenja virusa, kao i izjava finansijskog direktora *Saudi Aramco* da se ta kompanija nalazi i dalje u „veoma udobnom” položaju čak i pri ceni nafte od oko 30 dolara za barel. Kompanija *Aramco* je objavila da u narednim mesecima želi da zadrži proizvodnju sirove nafte na rekordna 12,3 miliona barela dnevno.

Cena nafte zabeležila pad od 23,34% i na kraju posmatranog perioda iznosila 25,72 dolara po barelu

Na rast cene nafte pred kraj izveštajne nedelje uticalo je saopštenje iz Ministarstva energetike SAD da je predsednik *Trump* naložio Agenciji za naftu da se popuni strateška naftna rezerva do svog maksimalnog kapaciteta kupovinom 77 miliona barela sirove nafte američke proizvodnje. Krajem nedelje nastavljen je pad cena nafte usled posledica mera vlada na širenje virusa korona, kao i nesuglasica na relaciji između *OPEC*-a i teksaskih proizvođača nafte.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.